

AUTORITATEA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
SPITALUL CLINIC DE BOLI INFECȚIOASE ȘI TROPICALE
„DR. VICTOR BABEȘ”

Șos. Mihai Bravu nr. 281 – 283, sector 3 Tel: 317.27.27, 317.27.28 Tel/Fax: 317.27.21

web site: www.spitalulbabes.ro e-mail: vbabes@xnet.ro

SPITALUL CLINIC „Dr. V. BABEȘ”

BUCUREȘTI

Șos. MIHAI BRAVU Nr. 281

Nr. 1631

Ziua 04 Luna 02 2015

Aprobat Manager
Dr. Emilian Ioan Imbri

Ghid de diagnostic și tratament pentru carcinomul bazocelular

1. Introducere

1.1. Definiție

Cancerul cutanat a devenit cel mai frecvent cancer la om. Carcinomul bazocelular și carcinomul spinocelular reprezintă carcinomul epitelial cutanat factorul de risc principal fiind radiația ultravioletă, fie naturală/actinică fie artificială.

Carcinomul bazocelular reprezintă forma de carcinom epitelial cutanat cu grad de malignitate foarte redus care se caracterizează prin următoarele:

- nodul tumoral sau placă infiltrată sau ulcerată care prezintă la periferie un chenar format din „perle epiteliomatoase”
- creștere foarte lentă în timp a tumorii
- nu metastazează sau metastazează foarte rar
- nu are localizări la nivelul mucoaselor

1.2. Importanța medico-socială

- O treime din totalitatea cancerelor sunt cancere cutanate iar 97% dintre acestea sunt cancere nemelanomatoase.

Carcinomul bazocelular:

- incidența este evaluată la 150/ 100 000 per an în Europa și are valori mai mari în SUA (300/100 000) și Australia (1600/100 000). Incidența s-a dublat în ultimii 15 ani.
- Sunt factori de risc pentru carcinomul bazocelular:
  - o Fototipul deschis la culoare (I, II)
  - o Expunerea la soare
  - o Factor geografic: populații care trăiesc la altitudini mai mari, zone apropiate de ecuator)
  - o Expunerea la arsenic, radiații ionizante, gudroane
  - o Este mai frecvent la persoane în vârstă, la femei
  - o Activități cu expunere la factorii de risc sus-menționați

2. Criterii de diagnostic

2.1. Simptome și semne clinice esențiale:

- papule și plăci infiltrate eritematoase, cu suprafața netedă, lucioasă care cresc lent în dimensiuni; plăcile pot fi delimitate de chenar de papule lucioase (perle epiteliomatoase), noduli, ulceratii, tumori
- localizare: predominant în cele 2/3 superioare ale feței (80%) dar și pe trunchi și extremități.
- Leziunile sunt de obicei asimptomatice
- Dezvoltare lentă, în ani de zile cu excepția formelor ulcerate, terebrante

2.2. Explorări diagnostice

2.2.1. Minimale:

- istoric personal și examinarea tegumentului
- biopsie cutanată în scop diagnostic
- examinare histopatologică a tumorilor excizate, cu controlul marginilor și bazei tumorilor

2.2.2. Opționale:

- dermatoscopie pentru formele pigmentare

2.3. Forme clinice și complicații:

Forme clinice:

- Carcinom bazocelular nodular: tumoră nodulară cu margine perlată, telangiectazii pe suprafață
- Carcinom bazocelular perlat, perlat-ulcerat, plan cicatricial
- Carcinom bazocelular ulcerat: tumoră ulcerată, cu margine perlată; poate invada și distruge structurile profunde (forma terebrantă, ulcus rodens)
- Carcinom bazocelular pigmentar
- Carcinom bazocelular sclerotizant / morfeiform
- Carcinom bazocelular chistic: papulă sau nodul moale, translucid, situat adesea periocular
- Carcinom bazocelular superficial/ pagetoid

Complicații

- distrucția structurilor profunde osoase și cartilaginoase în cazul formelor ulcerate, terebrante
- sângerare, suprainfecție

3. Atitudine terapeutică

3.1. Principii generale

Obiective terapeutice:

- vindecarea prin îndepărtarea completă a tumorii

3.2. Tratament prespitalicesc

3.2.1. Măsurile generale profilactice:

- educarea pacienților în sensul cunoașterii și evitării factorilor de risc
- fotoprotecție
- examen medical periodic al întregului tegument

3.3. Tratament în servicii dermatologice specializate

Alegerea metodei de tratament este în funcție de mărimea, localizarea și tipul tumorii.

- tratament chirurgical: excizia tumorii cu o margine de siguranță oncologică
  - Este necesar control histologic al tumorilor excizate, al marginilor și bazei tumorii.
  - variantă: chirurgia micrografică Mohs
- electrocauterizare, inclusiv cu aparat de radiofrecvență
- în formele de carcinom bazocelular superficial se recomandă
- crioterapie cu azot lichid: profundă, a întregii tumori
- terapie fotodinamică cu derivați porfirinici și sub eventuală anestezie locală
- fotocoagulare Laser

Când tratamentul chirurgical nu este posibil se pot alege alte forme de terapie:

- tratament cu radiații ionizante când nu este posibil tratamentul chirurgical
- terapia fotodinamică cu derivați porfirinici
- injecții intratumorale cu agenți biologici (interferon)
- tratament cu Imiquimod rezervat formelor cu leziuni multiple și superficiale
- chimioterapie topică
- tratament cu retinoizi sistemici (neotigason) la pacienții cu sindrom nevoid bazocelular, xeroderma pigmentosum

AUTORITATEA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
SPITALUL CLINIC DE BOLI INFECȚIOASE ȘI TROPICALE
„DR.VICTOR BABEȘ”

Șos. Mihai Bravu nr. 281 – 283, sector 3 Tel: 317.27.27, 317.27.28 Tel/Fax: 317.27.21

web site: www.spitalulbabes.ro e-mail: vbabes@xnet.ro

3.4.Dispensarizare

În serviciul de specialitate:

- cazurile tratate care sunt supuse controlului oncologic după tratament, la 3,6,12 luni, în funcție de evoluția cazului.

Medicul de familie:

- Depistează cazurile noi: control periodic, anual al întregului tegument pentru a constata apariția eventualelor tumori cutanate
- Depistează recidivele: control al pacienților cu carcinoame tratate; aplică indicațiile medicului specialist dermatolog din scrisoarea medicală
- Educarea pacienților pentru profilaxia carcinoamelor de piele: evitarea expunerii la soare, la surse artificiale de UV, fotoprotecție
- Trimite cazurile nou-depistate sau cu recidivă către medicul dermatolog

Intocmit

Prof Dr Simona Georgescu

Medic Primar Dermato-venerologie

Dr. Simona Roxana Georgescu
Profesor Universitar
Medic primar Dermato-Venerolog
Cod 862/86

Director Medical
Dr Simin Aysel Florescu